

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 1, 2, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 20, 22, 23, 24, 30, 32 IR
35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 8², 8³ IR 18¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo sisteminė peržiūra ir parengtas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 20, 22, 23, 24, 30, 32 ir 35 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8², 8³ ir 18¹ straipsniais įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021–2024 metų teisėkūros planą – Šilumos ūkio įstatyme numatyti pakeitimai, skatinantys ilgalaikį centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemų planavimą ir motyvacines priemones investicijoms, susijusioms su CŠT sistemų dekarbonizacija, šilumos vartojimo efektyvumo didinimu, šilumos vartojimo paklausos ir šilumos nuostolių sumažinimu.

Įstatymo projekto rengimą palaikė Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisija (2021 m. spalio 13 d. sprendimas Nr. 117-P-16), taip pat šis klausimas buvo akcentuotas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2021 m. spalio 19 d. raštu Nr. S-3182 įformintame Ministro Pirmininko pavedime dėl teisės aktų, reglamentuojančių pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklą, peržiūros.

Įstatymo projekto nuostatos įgyvendina Valstybinio audito 2017 m. kovo 10 d. ataskaitoje Nr. VA-P-30-2-5 „Šilumos ūkio nuoma savivaldybėse“ pateiktą rekomendaciją Vyriausybei apsvarstyti galiojančio šilumos kainų reguliavimo modelio keitimo ar tobulinimo alternatyvas ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu būtų ne tik mažinama administracinė reguliavimo našta ir užtikrinamas kainos pagrįstumas, bet ir jos dalyviai būtų motyvuojami veikti efektyviau, diegti inovatyvius sprendimus, leidžiančius siekti mažiausios šilumos kainos vartotojams.

Įstatymo projekto nuostatos atitinka Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2020 m. liepos 7 d. raštu Nr. 4-01-5263 „Antikorupcinio vertinimo išvada dėl karšto vandens tiekimo ir atsiskaitymo už jį būdų teisinio reglamentavimo“ pateiktų rekomendacijų ir pasiūlymų dėl karšto vandens tiekimo ir atsiskaitymo už jį būdų teisinio reglamentavimo tobulinimo aspektus.

Taip pat Įstatymo projektą paskatino parengti ir besikeičianti šilumos ūkio sektoriaus plėtra ir kylantys prieštaravimai tarp šilumos ūkio rinkos dalyvių.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti šilumos ūkio sektoriaus tvarią plėtrą atitinkantį teisinį reguliavimą, skatinant centralizuoto šilumos tiekimo sistemų dekarbonizaciją, jų efektyvumo didinimą, taip pat įtvirtinti naujus šilumos kainodaros principus, skatinančius investicijas į inovacijas ir centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, efektyvių, tvarių technologiškai pažangių šilumos tiekimo sistemų plėtrą bei sudarančius nediskriminacinę aplinką visiems šilumos ūkio rinkos dalyviams, įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane nustatytą tikslą / priemonę – taip pat užtikrinti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklos kokybę, sprendžiant pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) atsakomybės, kontrolės, įpareigojimų vykdymo, poveikio priemonių taikymo, sankcijų už veiklos pažeidimus skyrimą.

Siekiant aiškesnio teisinio reglamentavimo Įstatymo projektu siūloma:

1. tikslinti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) sąvokas: „Apsirūpinimo karštu vandeniu būdas“, „Atliekinė šiluma“, „Karšto vandens tiekimas“, „Šildymo sezonas“, „Šilumos dvinarė kaina“, „Šilumos įrenginys“, „Šilumos ūkio specialusis planas“, „Šilumos vienanarė kaina“, „Kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji“ keičiama į „Šilumos kintamosios dalies pajamų lygis“, „Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji“ keičiama į „Šilumos pastoviosios dalies pajamų lygis“, „Šilumos bazinė kaina“ keičiama į „Šilumos bazinis pajamų lygis“;

2. vietos savivaldai nustatyti galimybę ilgesniam laikotarpiui pagal nurodytus principus planuoti šilumos ūkio tvarią plėtrą. Siūloma įtvirtinti planavimą dešimties metų laikotarpiui ir nustatyti trijų lygių šilumos ūkio planavimo dokumentus:

1) šilumos ūkio specialųjį planą;

2) savivaldybės strateginį šilumos ūkio plėtros planą;

3) šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planą;

3. skatinant centralizuotų šilumos tiekimo sistemų dekarbonizaciją, spręsti atliekinės šilumos supirkimo klausimus;

4. aiškiai reglamentuoti apsirūpinimo karštu vandeniu mechanizmą;

5. patikslinti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomųjų reikalavimų įgyvendinimo tvarką;

6. papildomai nustatyti konkrečius pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veiklos kriterijus, užtikrinant pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklos kokybę, sprendžiant atsakomybės, kontrolės, įpareigojimų vykdymo, poveikio priemonių taikymo, sankcijų už veiklos pažeidimus skyrimą;

7. nustatyti garantinio šilumos tiekimo teisinio reguliavimo mechanizmą;

8. įtvirtinti šilumos kainodaros principus, mažinančius administracinę naštą, skatinančius investicijas į inovacijas ir centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, šilumos tiekimo įmonių paslaugų plėtrą, bei sudarančius nediskriminacinę aplinką visiems centralizuotai tiekiamos šilumos rinkos dalyviams būtinomis pagrįstomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimo iniciatorė – Energetikos ministerija. Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė.

Įstatymo projektas parengtas vykdant:

1. Vyriausybės 2021–2024 metų teisėkūros plano priemonę – Įstatyme numatyti pakeitimus, skatinančius ilgalaikį centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemų planavimą ir motyvacines priemones investicijoms, susijusioms su CŠT sistemų dekarbonizacija, šilumos vartojimo efektyvumo didinimu, šilumos vartojimo paklausos ir šilumos nuostolių sumažinimu.

2. Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos 2021 m. spalio 13 d. sprendimą Nr. 117-P-16 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2021 m. spalio 19 d. raštu Nr. S-3182 informintą Ministro Pirmininko pavedimą, kuriuo Energetikos ministerijai pavedama peržiūrėti teisės aktus, reglamentuojančius pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklą, ir parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimo projektus, užtikrinančius pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklos kokybę, sprendžiant pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) atsakomybės, kontrolės, įpareigojimų vykdymo, poveikio priemonių taikymo, sankcijų už veiklos pažeidimus skyrimo problemas ir pastato šildymo sistemos ir šilumos punkto pertvarkymo į nepriklausomą sistemą pagal privalomuosius reikalavimus teisinio reguliavimo klausimus.

3. Valstybinio audito „Šilumos ūkio nuoma savivaldybėse“ 2017 m. kovo 10 d. ataskaitoje Nr. VA-P-30-2-5 Vyriausybei pateiktą rekomendaciją – apsvarstyti galiojančio šilumos kainų reguliavimo modelio keitimo ar tobulinimo alternatyvas ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu būtų ne tik mažinama administracinė reguliavimo našta ir užtikrinamas kainos pagrįstumas, bet ir jos dalyviai būtų motyvuojami veikti efektyviau, diegti inovatyvius sprendimus, leidžiančius siekti mažiausios šilumos kainos vartotojams.

4. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2020 m. liepos 7 d. raštu Nr. 4-01-5263 „Antikorupcinio vertinimo išvada dėl karšto vandens tiekimo ir atsiskaitymo už jį būdų teisinio reglamentavimo“ pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus dėl karšto vandens tiekimo ir atsiskaitymo už jį būdų teisinio reglamentavimo tobulinimo.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Sąvokų apibrėžtys nurodomos Įstatyme netiksliai ir nevisiškai atspindi esamą šilumos ūkio sektoriaus faktinę situaciją, todėl turėtų būti koreguojamos.

Šilumos ūkio planavimas šiuo metu vykdomas savivaldybės pagal savivaldybių tarybų patvirtintus šilumos ūkio specialiuosius planus. Šilumos ūkio specialieji planai turėtų būti rengiami ir tvirtinami kas 7 metus, atsižvelgiant į šilumos ūkio priemones, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Tačiau šis dokumentas, rengiamas pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nuostatas, visiškai neatspindi šilumos ūkio tvarios plėtros gairių, o ir Įstatymas nenustato konkrečių kriterijų, kaip turėtų būti planuojama tvari ir konkurencinga šilumos ūkio plėtra. Todėl investicijos į šilumos ūkį dažniausiai vyksta chaotiškai, vienuose regionuose ženkliai perinvestuojant į šilumos gamybos įrenginius (pavyzdžiui, Kaune) neužtikrinamas tvarus įdiegtų šilumos gamybos įrenginių galių išnaudojimas, kituose nepakankamai investuojant į šilumos gamybos įrenginius, naudojančius atsinaujinančius energijos išteklius, naudojamas iškastinis kuras (pavyzdžiui, Vilniuje). Tai lemia aukštas šilumos kainas vartotojams, todėl manytina, jog būtų tikslinga Įstatymo projektu nustatyti tvaresnę šilumos ūkio planavimą. Toliau pateikiamos sąvokos, kurios turi būti keičiamos:

Atliekinė šiluma. Galiojanti atliekinės šilumos sąvoka apima tik pramonės įmonių pramoninės gamybos technologinio proceso metu nepanaudotą šilumos energiją, tačiau nenustato, kad tokia energija gali susidaryti ir kitų technologinių procesų metu ir nepanaudota būtų išmetama į orą. Taip pat Įstatymas nenustato atliekinės šilumos panaudojimo skatinimo mechanizmo.

Nepriklausomų šilumos gamintojų, šilumos gamybai naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius, šiuo metu reguliuojamos kainodaros taikymas nėra apibrėžtas konkrečiam laikotarpiui ir sukelia nepriklausomų šilumos gamintojų nepasitenkinimą. Taip pat daug diskusijų sukelia ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) tvirtinamas Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašas, kurio nustatyta tvarka visa šiluma gaminama ir (ar) superkama už ne didesnę kainą, negu šilumos tiekėjo apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.

Šildymo sezonas – laikotarpis, kurio pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu, pagal statybos techniniais reglamentais apibrėžtą lauko oro temperatūrą, kuriai esant privaloma pradėti ir galima baigti nustatytos paskirties savivaldybių pastatų šildymą, tačiau nėra apibrėžta, kad būtų užtikrinama higienos normomis reglamentuota šildomuose pastatuose vidaus patalpų vidutinė temperatūra ir kad šilumos tiekėjas turėtų užtikrinti galimybę vartotojams savo sprendimu pradėti ir baigti šildymą individualiai.

Šilumos kainodaros principai šiuo metu nevisiškai atspindi besikeičiančias šilumos ūkio plėtros tendencijas, todėl šilumos kainodaroje būtina įtvirtinti skatinančius kainodaros principus investicijas į inovacijas ir centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, šilumos ūkio plėtrą, bei sudaryti nediskriminacinę aplinką visiems šilumos ūkio rinkos dalyviams.

Šiuo metu kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji apibrėžiama kaip kintanti šilumos bazinės kainos dalis, išreiškiamą formule, kuri koreguojama kasmet, atsižvelgus į kuro struktūros pasikeitimą ir veiklos efektyvumo užduotis, nustatytas Tarybos, vadovaujantis jos patvirtintu Lyginamosios analizės aprašu, ir taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į aprašą ir kuro ir iš nepriklausomų gamintojų perkamos šilumos kainų pokytį.

Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji apibrėžiama kaip pastovi šilumos bazinės kainos dalis, antraisiais ir kitais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant pastoviosios dedamosios dydį metams, tačiau nėra nurodoma, kokia institucija ir kokia metodika vadovaudamasi nustato pastovią šilumos bazinės kainos dalį.

Šiuo metu šilumos bazinė kaina yra ilgalaikė ir sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Tarybos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką, parengtą pagal Tarybos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šilumos įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.

Karšto vandens tiekimas apibrėžiamas kaip centralizuotai paruošto karšto vandens pristatymas ir pardavimas karšto vandens vartotojams, tačiau šiuo metu karštas vanduo ruošiamas pastato šilumos punktuose esančiuose įrenginiuose, todėl ši sąvoka turėtų būti tikslintina.

Karšto vandens tiekimo organizavimą daugiabučiuose namuose reglamentuojančios Įstatymo nuostatos nustato, kad vartotojai daugiabučiuose namuose gali Civilinio kodekso nustatyta tvarka pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją ir sudaryti su juo karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Atsižvelgdami į tai, daugiabučio namo butų savininkai, įvertinę namo inžinerinių sistemų charakteristikas bei namo bendrasavininkų interesus ir poreikius turi galimybę teisės aktuose nustatyta tvarka pasirinkti jų poreikius atitinkantį apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, tačiau dažniausiai karšto vandens tiekėjas yra šilumos tiekėjas, nepriklausomai nuo šilumos punkto nuosavybės ir komplikuoja vartotojams apsirūpinti karštu vandeniu be karšto vandens tiekėjo, t. y. kai karštam vandeniui ruošti šiluma ir geriamasis vanduo perkamas iš atitinkamų šilumos ir geriamojo vandens tiekėjų.

Garantinio šilumos tiekėjo institutas teisiškai nereglamentuotas. Šiuo metu nėra įstatymo pagrindu teisiškai sureguliuota situacija, kai galimai konkrečioje šilumos tiekimo sistemoje esamam šilumos tiekėjui dėl teisiškai nustatytų aplinkybių stabdomas ar panaikinamas šilumos tiekimo licencijos galiojimas ir tuo pagrindu konkrečioje šilumos tiekimo sistemos teritorijoje nebus vykdoma šilumos tiekimo veikla, todėl būtina nustatyti teisinį reguliavimą ir užtikrinti šilumos vartotojams saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą.

Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūra šiuo metu vykdoma nepakankamai efektyviai, todėl būtina Įstatymo nuostatomis sustiprinti šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros paslaugų kontrolę, praplėsti šilumos tiekėjo įgaliojimus kontroliuoti prižiūrėtojo veiklą pasirengiant naujam šildymo sezonui, sugriežtinti pastatų ir vidaus šildymo sistemų prižiūrėtojų atsakomybę, nustatyti reikalavimus pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų teikti ataskaitas už savo veiklą.

Privalomieji reikalavimai apima technines galimybes vartotojams reguliuoti šilumos suvartojimą pastate. Tačiau šiuo metu nėra tiksliai apibrėžta, kokiam ūkio subjektui suteikiama privalomųjų reikalavimų įgyvendinimo pareiga ir atsakomybė, todėl būtina sustiprinti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomųjų reikalavimų vykdymą.

Investiciniai planai pagal esamą teisinį reguliavimą derinami su savivaldybės taryba jos nustatyta tvarka, o tai labai apsunkina šilumos tiekimo įmonių investavimą, kuris yra tiesiogiai priklausomas nuo savivaldybės tarybos sprendimo, todėl siūlytina mažinti savivaldybės tarybos

administracinę našta ir suteikti daugiau savarankiškumo šilumos tiekėjams priimant sprendimus dėl būtinų investicijų.

Kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įvertinant kintančią šilumos ūkio sektoriaus aplinką ir sprendžiant problemas, su kuriomis dažniausiai susiduria šilumos ūkio subjektai bei siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, Įstatymo projektu siūloma tikslinti esamą teisinį reguliavimą ir nustatyti šio laikmečio šilumos ūkio darnios plėtros gaires atitinkantį teisinį reguliavimą.

Šilumos ūkio planavimas. Siekiant sustiprinti šilumos ūkio planavimą siūloma pereiti prie planavimo dešimties metų laikotarpiui ir nustatyti trijų lygių šilumos ūkio planavimo dokumentus:

- 1) šilumos ūkio specialųjį planą;
- 2) savivaldybės strateginis šilumos ūkio plėtros planą;
- 3) šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planą.

Šilumos ūkio specialusis planas yra dešimties metų laikotarpiui sudaromas savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, įgyvendinant šilumos ūkio priemones, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, šilumos gamybos įrenginiai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius būtinomis pagrįstomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Šilumos ūkio specialieji planai atnaujinami ne rečiau kaip kas 10 metų, atsižvelgiant į šilumos ūkio priemones, Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane, savivaldybės strateginiame šilumos ūkio plėtros plane ir šiame įstatyme nurodytus tikslus, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius.

Savivaldybės strateginis šilumos ūkio plėtros planas rengiamas dešimties metų laikotarpiui, kurio pagrindinis tikslas yra užtikrinti tvarią šilumos ūkio plėtrą, tenkinti vartotojų šilumos poreikius būtinomis pagrįstomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Savivaldybės strateginiame šilumos ūkio plėtros planas grindžiamas kaštų ir naudos analize ir jame nurodoma: savivaldybės šilumos ūkio plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų planas dešimties metų laikotarpiui, planuojami įgyvendinimo terminai, lėšų poreikis ir lėšų šaltiniai, užtikrinant, kad savivaldybės centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje nebus sukuriami pertekliniai šilumos gamybos pajėgumai ir (ar) nesusidarys šilumos gamybos pajėgumų trūkumo; centralizuoto šilumos tiekimo perspektyvinės plėtros zonos; veiksmingos priemonės šilumos tiekimo patikimumo didinimui, šilumos tiekimo paslaugų kokybės gerinimui, šilumos tiekimo sistemos optimizavimui, šilumos suvartojimo paklausos mažinimui, diegiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, nurodomi potencialūs atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos panaudojimo šaltiniai ir jų integravimo į centralizuotą šilumos tiekimo sistemą priemonės; šilumos gamybos įrenginių galių ir papildomų šilumos gamybos įrenginių galių poreikio prognozės dešimties metų laikotarpiui, pagrįstos šilumos tiekimo sistemos poreikių prognozės ir jų prielaidos; galimybės diversifikuoti centralizuotame šilumos tiekime naudojamus atsinaujinančius energijos išteklius.

Taip pat Įstatymo projektu siūloma nustatyti, jeigu savivaldybės strateginiame šilumos ūkio plėtros plane nustatomas papildomų šilumos gamybos pajėgumų poreikis, savivaldybės skelbia konkursus naujiems pajėgumams įrengti. Konkurso sąlygose turi būti numatytas prioritetas efektyvumą didinančioms technologijoms, tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams ir mažiausiai šilumos kainai. Savivaldybės taryba užtikrina, kad organizuojant konkursą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo principų. Konkurso sąlygų projektas skelbiamas savivaldybės interneto svetainėje ir dėl

šių sąlygų konsultuojamasi su suinteresuotomis šalimis. Atlikus konsultacijas konkurso sąlygų projektas teikiamas derinti su Taryba.

Šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planas yra rengiamas šilumos tiekėjo, kuris tiekia ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus. Šį planą šilumos tiekimo įmonė kas trejus metus parengia ir pateikia atitinkamos savivaldybės administracijai tvirtinti. Šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planas grindžiamas esamu ir numatomu šilumos gamybos poreikiu bei šilumos gamybos pajėgumais bei jame nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos šilumos tiekimo sistemų reikalingam pajėgumui, efektyvumui ir saugumui užtikrinti.

Šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros plane nurodomas šilumos tiekimo sistemos plėtros ir modernizavimo planas, plėtros perspektyvinės zonos; kaštų ir naudos analize pagrįstos planuojamos investicijos, finansavimo šaltiniai; energijos išteklių poreikių prognozės; naujų šilumos gamybos įrenginių poreikiai (galingumas (MW), prijungimo prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos vieta ir data), laikantis technologinio neutralumo principo, prioritetą teikiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas mažinančioms technologijoms; efektyvumo didinimo ir šilumos suvartojimo poreikių mažinimo planas; šilumos tiekimo įmonės paslaugų plėtra ir paslaugų kokybės gerinimo planas; veiksmingos priemonės energijos nepritekliaus ir šilumos suvartojimo paklausos mažinimui, efektyvumo didinimui, tiekimo patikimumo ir konkurencijos didinimui; perspektyvinė šilumos tiekimo sistemos plėtros analizė, galimybės pereiti prie ketvirtosios kartos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos ir plėtoti žemos temperatūros tinklus; numatomi potencialūs atsinaujinančių energijos išteklių, atliekinės šilumos panaudojimo šaltiniai ir integravimo būdai ir priemonės šilumos tiekimo sistemoje, jų vystymas, planuojamas ilgalaikėje perspektyvoje.

Taip pat nustatoma, kad šilumos tiekėjai, bendradarbiaudami su jų veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje veiklą vykdančiu skirstomųjų tinklų operatoriumi, kas 4 metus privalo įvertinti galimybę panaudoti centralizuoto šilumos ir (ar) vėsumos energijos tiekimo sistemą teikiant lankstumo paslaugas, kai tam panaudojamas paklausos valdymas, perteklinės elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių energijos kaupimas, taip pat įvertinti, ar naudotis nustatytais galimybėmis būtų našiau ir ekonomiškai efektyviau negu alternatyviais sprendimais. Šilumos tiekėjai bendradarbiauja teikdami informaciją skirstomųjų tinklų operatoriams. Šilumos tiekėjai vertinimo rezultatus pateikia ir (ar) panaudoja rengdami dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planą.

Šilumos tiekėjų investiciniai planai derinami šilumos tiekimo įmonės valdyboje ir su savivaldybės administracijos direktoriumi. Savivaldybės administracija dėl dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros plano viešai konsultuojasi su visais esamais ar potencialiais šilumos tiekimo sistemos naudotojais ir paskelbia savivaldybės interneto svetainėje konsultavimosi rezultatus.

Savivaldybės administracija išnagrinėja, ar dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros plane įvertinti investavimo poreikiai, kurie buvo nustatyti viešo konsultavimosi metu. Savivaldybės administracijos prašymu šilumos tiekėjas privalo iš dalies pakeisti savo dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planą, jeigu jame neatsižvelgta į savivaldybės nurodytus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti konsultavimosi metu, arba jeigu dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros planas nesuderintas su 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane (toliau – Nacionalinis pažangos planas) nustatytais valstybės energetikos politikos strateginiais tikslais ir (arba) pažangos uždaviniais ir nacionalinėse plėtros programose suplanuotomis šilumos ūkio priemonėmis, taip pat nesuderintas su Nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu, Šilumos ūkio specialiuoju planu, savivaldybės šilumos ūkio plėtros strategija ir šio Įstatymo 1 straipsnyje nurodytais tikslais.

Savivaldybės administracija atlieka dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros plano įgyvendinimo stebėseną, jos vertinimą ir viešai paskelbia gautus rezultatus. Dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros plano nevykdantį šilumos tiekėją savivaldybės administracija įpareigoja jį vykdyti.

Manytina, kad Įstatymo projektu siūlomas trijų lygių šilumos ūkio planavimo modelis užtikrins efektyvią, technologiškai pažangią ir tvarią šilumos sistemų plėtrą bei sudarys realias galimybes būtinomis pagrįstomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.

Atliekinė šiluma tai yra pramoniniuose ar energijos gamybos įrenginiuose arba paslaugų sektoriuje neišvengiamai sukuriama perteklinė šiluma, kuri be prieigos prie šilumos tiekimo sistemos nenaudojama pasklistų ore arba vandenyje. Įstatymo projektu siūloma, kad šilumos tiekėjas jam priklausančioje aprūpinimo šiluma sistemoje atliekinę šilumą, išskyrus pagamintą kogeneracijos būdu ir (ar) deginant komunalines atliekas, superka ne aukciono būdu Tarybos patvirtiname Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka, ne aukštesne nei Tarybos nustatyta didžiausia leistina atliekinės šilumos supirkimo kaina. Tokiu būdu būtų skatinamas atliekinės šilumos panaudojimas, prioritetą teikiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas mažinančioms technologijoms.

Nepriklausomiems šilumos gamintojams reguliuojamos kainodaros taikymas patikslinamas nustatant, kad viena iš sąlygų dabar taikomo teisinio reguliavimo kai nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) tiesiogiai susijusiems su šilumos gamyba ir tiekimu įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojama Europos Sąjungos finansine parama, Nacionaliniame pažangos plane nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinės plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija. Toks teisinis reguliavimas aiškiai apibrėžtų, kad paramos objektą (tiesiogiai susijusiems su šilumos gamyba ir tiekimu įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti) ir nustatytų konkretų reguliuojamos kainodaros taikymo laikotarpį, t. y. nepriklausomiems šilumos gamintojams privaloma šilumos gamybos kainodara būtų taikoma 5 metus po projekto finansavimo pabaigos ir šilumos bazinio pajamų lygio nustatymo.

Įvertinant tai, kad konkurencinėje šilumos gamybos rinkoje, veikiančioje lokaliaje šilumos tiekimo sistemoje, šiuo metu labai nevienodai pasiskirstę šilumos gamybos pajėgumai, turėtų būti taikoma lankstesnė, įvertinanti atitinkamas šilumos tiekimo sistemas, šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarka ir sąlygos. Todėl siūloma nustatyti, kad šilumos tiekėjas kiekvienam šildymo sezonui nustato ir viešai skelbia vartotojų aprūpinimo šiluma poreikį šilumos tiekimo sistemoje. Tais atvejais, kai šilumos gamybos pajėgumai, naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius ir (ar) deginantys atliekas, ir superkamas atliekinės šilumos kiekis neviršija vartotojų aprūpinimo šiluma poreikio atitinkamoje šilumos tiekimo sistemoje, šiluma gaminama ir (ar) superkama už ne didesnę kainą, negu šilumos tiekėjo Tarybos nustatyta tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos. Kai konkrečioje šilumos tiekimo sistemoje šilumos gamybos pajėgumai, naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius ir (ar) deginantys atliekas, ir superkamas atliekinės šilumos kiekis viršija vartotojų aprūpinimo šiluma poreikį, Taryba gali nustatyti kitokį šilumos gamybos ir (ar) supirkimo būdą tokioje šilumos tiekimo sistemoje. Tai sudarytų sąlygas Tarybai įvertinti kiekvienoje lokaliaje šilumos tiekimo sistemoje esamus šilumos gamybos pajėgumus ir taikyti optimaliausią šilumos supirkimo modelį.

Karšto vandens tiekimas apibrėžtinai kaip geriamojo vandens ir šilumos karštam vandeniui ruošti įsigijimas bei karšto vandens pardavimas karšto vandens vartotojams. Siekiant aiškiau reglamentuoti karšto vandens tiekimo daugiabučiuose namuose organizavimą, siūloma nustatyti, kad daugiabučio namo vartotojams, atsižvelgiant į šilumos punkto įrenginių nuosavybę, taikomas

šilumos punkto įrenginių nuosavybę atitinkantis apsirūpinimo karštu vandeniu būdas. Jeigu šilumos punkto įrenginiai nuosavybės teise priklauso šilumos tiekėjui ir daugiabučio namo butų ir patalpų savininkai šilumos punkto įrenginių bendrosios nuosavybės teise nevaldo ir neįgyja bendrosios nuosavybės teise Įstatymo 24 straipsnio 2 dalies nustatyta tvarka, tuomet karšto vandens tiekėjas yra šilumos tiekėjas. Kai šilumos punkto įrenginiai bendrosios nuosavybės teise priklauso daugiabučio namo savininkams, vartotojai daugiabučiuose namuose gali Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją. Kai vartotojai pasirenka apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, kai karštam vandeniui ruošti šiluma perkama iš šilumos tiekėjo, o geriamasis vanduo karštam vandeniui ruošti perkamas iš geriamojo vandens tiekėjo, vartotojai su atitinkamais tiekėjais sudaro sutartis ir perka karštam vandeniui ruošti reikalingą geriamąjį vandenį bei šilumą ar kitą energiją iš atitinkamų tiekėjų. Daugiabučio namo nupirkto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal atsiskaitomojo apskaitos prietaiso, geriamojo vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis. Geriamojo vandens tiekimo, apskaitos ir atsiskaitymų už suvartotą geriamąjį vandenį karštam vandeniui ruošti tvarka nustatoma Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis. Nupirkto šilumos ar kitos energijos kiekis nustatomas pagal šilumos ar kitos energijos tiekėjo įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginius šilumos apskaitos prietaiso rodmenis, o jeigu jo nėra arba jis sugedęs, – pagal Tarybos patvirtintas normas. Vartotojams parduodamo karšto vandens kiekis nustatomas pagal vartotojų patalpose esančių atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis.

Daugiabučio namo vartotojams karšto vandens tiekėju pasirinkus šilumos tiekėją, karšto vandens tiekimas vykdomas pagal šilumos tiekėjo su vartotojais sudarytas karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartis. Tuo atveju, kai vartotojai nesudaro karšto vandens pirkimo–pardavimo sutarties su šilumos tiekėju, karštas vanduo tiekiamas pagal Karšto vandens vartojimo pirkimo–pardavimo sutarčių bendrąsias sąlygas.

Garantinis šilumos tiekėjas yra suprantamas kaip iš anksto Įstatymo 18¹ straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas šilumos tiekėjas, vykdamas garantinį šilumos tiekimą, kai esamam šilumos tiekėjui yra sustabdomas ar panaikinamas dėl šio įstatymo 30 straipsnyje nurodytų priežasčių veiklos licencijos galiojimas ir jis negali toliau vykdyti šilumos tiekimo. Garantinis šilumos tiekėjas garantinį šilumos tiekimą vykdo, kol bus paskirtas kitas šilumos tiekėjas arba esamam šilumos tiekėjui licencijos sustabdymas bus panaikintas.

Garantinis šilumos tiekimas vykdomas siekiant užtikrinti saugų ir patikimą vartotojų aprūpinimą šiluma, vadovaujantis Tarybos patvirtinto Garantinio šilumos tiekimo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašo nuostatomis. Garantinį šilumos tiekimą savivaldybės teritorijoje vykdo šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka paskirtas garantinis šilumos tiekėjas, kai šilumos tiekėjui jo veiklos teritorijoje licencijos galiojimas sustabdomas ar panaikinamas. Garantinis šilumos tiekimas pradedamas vykdyti nedelsiant nuo sprendimo sustabdyti ar panaikinti šilumos tiekimo veiklai išduotą licenciją priėmimo.

Garantinio šilumos tiekimo paslaugų kainą nustato Taryba vadovaudamasi Garantinio šilumos tiekimo vykdymo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka ir Įstatymo 32 straipsnio nuostatomis.

Garantinis šilumos tiekėjas, vykdydamas garantinį šilumos tiekimą, turi teisę naudoti visą šilumos tiekimo infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą garantiniam šilumos tiekimui vykdyti, ir turi užtikrinti saugų, patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą iki šilumos tiekimo ir vartojimo ribos, prižiūrėti garantinio šilumos tiekimo veiklos vykdymo metu naudojamą šilumos tiekimo infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą garantiniam šilumos tiekimui. Jis turi teisę vykdyti reikalingą šilumos tiekimo infrastruktūros plėtrą ar rekonstrukciją tik išskirtiniais atvejais, kai tai

būtina kokybiškoms paslaugoms užtikrinti. Šios investicijos turi būti suderintos Įstatymo 35 straipsnyje nustatyta tvarka.

Garantinis šilumos tiekėjas, vykdydamas garantinį šilumos tiekimą, vadovaudamasis Tarybos patvirtinto Garantinio šilumos tiekimo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašo nuostatomis, perima teises ir pareigas, tiesiogiai susijusias su šilumos tiekimo veikla, pagal visas šilumos tiekėjo, kuriam sustabdytas ar panaikintas licencijos galiojimas, šilumos tiekimo sutartis su vartotojais. Garantinio šilumos tiekėjo perimtų šilumos tiekimo sutarčių teisės ir pareigos vartotojams išlieka.

Taryba garantiniu šilumos tiekėju išrenka konkurso būdu tą šilumos tiekimo įmonę, kurios yra geriausios finansinio, vadybinio ir technologinio pajėgumo rodiklių vertės tarp visų regiono šilumos tiekimo įmonių ir paskiria vykdyti garantinio tiekėjo veiklą kiekvienam regionui Garantinio šilumos tiekimo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašo nustatyta tvarka.

Garantinis šilumos tiekėjas turi atitikti šiuos kriterijus: turi turėti šilumos tiekimo licenciją; finansinis pajėgumas turi būti ne mažesnis kaip Tarybos nustatyta vertė; išskolinimo lygis turi būti ne mažesnis kaip Tarybos nustatyta vertė.

Jeigu konkursui paraiškos nepateikė nei vienas regiono šilumos tiekėjas, atitinkantis garantinio šilumos tiekėjo kriterijus, garantiniu šilumos tiekėju parenkamas konkurse dalyvaujantis geriausias kriterijų rodiklius turintis kito regiono šilumos tiekėjas. Jeigu per konkurso organizavimo garantiniam šilumos tiekimui vykdyti taisyklėse nustatytą terminą noro vykdyti garantinio šilumos tiekimo nepareiškia nei vienas šilumos tiekėjas arba nei vienas šilumos tiekėjas neišrenkamas konkurso nugalėtoju, Taryba privalo išrinkti geriausias kriterijų rodiklius turintį šilumos tiekėją regione ir motyvuotu sprendimu įpareigoti jį vykdyti garantinį šilumos tiekimą to regiono savivaldybėse esančiose šilumos tiekimo sistemose.

Garantinis šilumos tiekėjas skiriamas ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui.

Taryba kas penkerius metus įvertina, ar konkurso būdu paskirtas ar įpareigotas garantinis šilumos tiekėjas atitinka garantiniam šilumos tiekėjui taikomus kriterijus, nustatytus Įstatymo 18¹ straipsnio 10 dalyje.

Garantinio šilumos tiekimo paslaugų kaina už garantinį šilumos tiekimą vykdyti įpareigotam šilumos tiekėjui taikoma tik garantinio šilumos tiekimo metu ir nustatoma Garantinio šilumos tiekimo vykdymo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka.

Garantinis šilumos tiekėjas privalo atskirai tvarkyti su garantinio šilumos tiekimo veikla susijusią apskaitą.

Jeigu savivaldybės institucija per metus nepaskiria kito šilumos tiekėjo, Taryba gali pratęsti garantinio šilumos tiekimo laikotarpį toje teritorijoje, vadovaudamasi Įstatymo 18¹ straipsnio nuostatomis. Savivaldybės institucija, siekdama pratęsti garantinį šilumos tiekimą savivaldybės teritorijoje, Energetikos ministerijai, Tarybai ir Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai turi nurodyti priežastis, dėl kurių nebuvo paskirtas kitas šilumos tiekėjas, ir nurodyti terminą, ne ilgesnį kaip vieni metai, per kurį paskirs kitą šilumos tiekėją.

Tikimasi, kad garantinio šilumos tiekėjo instituto įteisimas sudarys sąlygas užtikrinti šilumos vartotojams saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą, kai esamas šilumos tiekėjas netenka galimybės vykdyti šilumos tiekimo veiklos.

Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūra turėtų būti vykdoma atsakingiau ir efektyviau, todėl siūloma Įstatymo nuostatomis sustiprinti šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros paslaugų kontrolę, grindžiamą dokumentais ir nustatyti, kad daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijos pirmininkas, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotas asmuo ar bendrojo naudojimo objektų administratorius privalo pateikti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojui (eksploatuotojui) daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų veikimo, priežiūros ir naudojimo dokumentus, numatytus Šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatavimo) taisyklėse. Daugiabučio namo šildymo ir

karšto vandens sistemų veikimo, priežiūros ir naudojimo dokumentai yra neatskiriama daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros sutarties dalis.

Taip pat siūloma sugriežtinti pastatų ir vidaus šildymo sistemų prižiūrėtojų atsakomybę ir nustatyti jiems konkrečius reikalavimus. Siūloma nustatyti, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia ataskaitas pastato savininkui ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui. Rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo ir teikia pastato savininkui ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui. Pastato savininkas ir (ar) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas nustato būtinas priemones dėl privalomųjų reikalavimų pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros ir efektyvumo didinimui užtikrinti. Šioms priemonėms užtikrinti gali būti panaudojamos namo bendraturčių kaupiamosios lėšos. Taryba, vykdydama pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) patikrinimą, įvertina pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) pateiktas ataskaitas, nustatytų priemonių dėl privalomųjų reikalavimų pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros ir efektyvumo didinimui užtikrinti pagrįstumą ir vykdymą. Taryba už nustatytų priemonių nevykdymą pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojui (eksploatuotojui) gali taikyti Tarybos nustatytas sankcijas.

Taip pat siūloma praplėsti šilumos tiekėjo įgaliojimus kontroliuoti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veiklą pasirengiant naujam šildymo sezonui ir nustatyti, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) sudaro ir kartu su daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija arba pastato bendrojo naudojimo objektų administratoriumi pasirašo pastato parengties naujam šildymo sezonui aktą ir pateikia jį šilumos tiekėjui. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojui (eksploatuotojui), neparengus pastato šildymo ir karšto vandens sistemų naujam šildymo sezonui, gali būti taikomos Tarybos nustatytos sankcijos.

Taip pat nustatoma, kad Taryba, gavusi pranešimą dėl daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų neefektyvaus šilumos energijos vartojimo, gali atlikti neplaninį to daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimą ir, nustačiusi neatitikimus nustatytiems reikalavimams, gali įpareigoti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją (eksploatuotoją) pašalinti nustatytus reikalavimų neatitikimus. Už Tarybos įpareigojimų nevykdymą pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojui (eksploatuotojui) gali būti taikomos Tarybos nustatytos sankcijos.

Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas su šilumos tiekėju sudaro šilumos pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartį, su karšto vandens tiekėju – karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartį. Siūloma Įstatymo projektu papildomai nustatyti, kad kol šalys sudaro individualias sutartis, šilumos tiekėjo ir (ar) karšto vandens tiekėjo ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo tarpusavio santykius reglamentuoja šilumos pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutarties standartinės sąlygos ir karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutarties standartinės sąlygos, kurias tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Kai šilumos tiekėjas ir (ar) karšto vandens tiekėjas yra ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas, šilumos pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartis ir (ar) karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartis nesudaroma.

Tikimasi, kad šie pakeitimai sugriežtins pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) atsakomybę ir užtikrins kokybiškesnę veiklą.

Privalomieji reikalavimai apima technines galimybes vartotojams reguliuoti šilumos suvartojimą pastate, todėl būtina nustatyti konkretų ūkio subjektą, kuriam būtų suteikiama

privalomųjų reikalavimų įgyvendinimo pareiga ir atsakomybė. Siūloma nustatyti, kad daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos atitiktų daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomiesiems reikalavimus vertina pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas), o įgyvendinimą organizuoja pastato savininkai ir (arba) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas. Šilumos tiekėjas informuoja pastato savininkus ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojus apie neefektyviai šilumą vartojančius daugiabučius namus.

Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos atitiktų daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomiesiems reikalavimus kontroliuoja Taryba. Taryba, nustačiusi, kad daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos neatitinka daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomųjų reikalavimų, priima sprendimą, įpareigojantį daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytoją vykdyti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos pertvarkymą, kuris turi būti įgyvendinamas ne vėliau kaip per 2 metus nuo Tarybos priimto sprendimo.

Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai apima technines galimybes vartotojams reguliuoti šilumos suvartojimą pastate. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos pertvarkymas pagal daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomuosius reikalavimus įgyvendinamas daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo, panaudojant daugiabučio namo bendraturčių kaupiamąsias lėšas, ir gali būti remiamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

Šilumos kainodaros principai turėtų atspindi besikeičiančias šilumos ūkio plėtros tendencijas, todėl siūlomu šilumos kainodaros modeliu siekiama mažinti administracinę naštą, įtvirtinti skatinančius kainodaros principus investicijas į inovacijas ir centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimą ir šilumos ūkio plėtrą. Taip pat įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane nustatytą tikslą (priemonę) – mažinti nacionalinio reguliuotojo tikrinamų ir vienasmeniškai nustatomų šilumos kainų kiekį, tuo pagrindu nustatyti naują kainodaros principų taikymo mechanizmą bei šilumos tiekėjams, kurie realizuoja ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, žemesnę kainodaros reguliacinę ribą.

Siūloma nustatyti šilumos bazinį pajamų lygį, kuris būtų nustatomas 5 metų laikotarpiui ir sudarytas iš pastoviosios dalies pajamų lygio ir kintamosios dalies pajamų lygio, apskaičiuotų pagal Tarybos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką.

Šilumos pastoviosios dalies pajamų lygis – pastovi šilumos bazinio pajamų lygio dalis nustatoma ir šilumos tiekėjo ar reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo koreguojama kasmet pagal Tarybos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką.

Šilumos kintamosios dalies pajamų lygis – kintanti šilumos bazinių pajamų lygio dalis nustatoma ir šilumos tiekėjo ar reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo koreguojama kasmet pagal Tarybos patvirtintą šilumos kainų nustatymo metodiką.

Šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pasirenkant šilumos kainos formą, t. y. šilumos vienanarę arba šilumos dvinarę kainą. Jeigu pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistema yra mišri (kombinuota), naudojanti centralizuotai pagamintą šilumą ir alternatyvią energiją ar kuro rūšį, vartotojai už šilumos perdavimo tinklu jiems tiekiamą šilumos energiją privalo atsiskaityti pagal dvinarę šilumos kainą.

Šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos šilumos tiekėjo būtinomis pagrįstomis, valstybės reguliuojamomis šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinių atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis. Minėtoms sąnaudoms taikomos veiklos efektyvumo užduotys, nustatytos vadovaujantis Tarybos patvirtintu Lyginamosios analizės aprašu. Turto nuomos mokesčiai ir kitos

sąnaudos, nesusiję su šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo veikla, negali būti įtraukiami į šilumos ir (ar) karšto vandens kainas. Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis. Apyvartinių taršos leidimų prekybos pajamos ar sąnaudos įvertinamos skaičiuojant šilumos kainas Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka.

Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant šilumos tiekėjo būtinašias pagrįstas sąnaudas už kurą privalo būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Jeigu biokuras ir (ar) gamtinės dujos buvo įsigyti nepažeidžiant Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų reikalavimų – kaina neribojama. Kitoms biokuro rūšims, kuriomis neprekiuojama biržoje, arba buvo nustatyta, kad kuras, naudojamas šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, buvo perkamas nesilaikant Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų reikalavimų, sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojamas pagal vidutinę biokuro biržos kainą, kurią nustatyta tvarka nustato Taryba. Kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, sąnaudų įtraukimo į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojimas pagal vidutinę biokuro biržos kainą ir (ar) gamtinių dujų biržos kainą nėra taikomas tais atvejais, kai energijos išteklių biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies ir (ar) gamtinių dujų biržoje nebuvo galima įsigyti reikalingo gamtinių dujų kiekio.

Šilumos pajamų lygis ir atitinkamai šilumos kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojami pagal šilumos tiekimo sistemas, vartotojų grupes, šilumos pirkimo–pardavimo vietą, tiekimo–vartojimo ribą, šilumos vartojimo mastą, šilumnešius ir jų kokybę, tiekimo patikimumą, vartojimo sezoniškumą, periodiškumą ir apskaitos būdus. Diferencijuojant kainas, kryžminis subsidijavimas tarp vartotojų grupių yra draudžiamas.

Šilumos tiekėjų, realizuojančių ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, šilumos bazinį pajamų lygį 5 metams nustato Taryba, kitiems šilumos tiekėjams – savivaldybės institucija.

Šilumos tiekėjas, kuris realizuoja ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta Šilumos kainų nustatymo metodika, parengia ir likus 5 mėnesiams iki nustatyto šilumos bazinio pajamų lygio (arba iki šiuo metu šilumos bazinės kainos galiojimo pabaigos) teikia Tarybai ir savivaldybės institucijai šilumos bazinio pajamų lygio projektą. Savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 darbo dienų teikia Tarybai pagrįstas pastabas dėl šilumos bazinio pajamų lygio projekto. Taryba, išnagrinėjusi pateiktą šilumos bazinio pajamų lygio projektą ir savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 darbo dienų jų negavusi, nustato šilumos bazinį pajamų lygį Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka.

Taryba, nustatydamą šilumos bazinį pajamų lygį, skatina šilumos tiekėjus trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti šilumos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumą, užtikrinti šilumos tiekimo saugumą, inovacijas bei atlikti susijusius mokslinius tyrimus. Šilumos tiekimo įmonių pelnas yra perkeliamas į rezervą ir kaupiamas, o po to reinvestuojamas, jei finansinio pajėgumo vertinimo metu nustatoma, kad pelnas yra mažesnis nei žemutinė Tarybos nustatyta finansinio pajėgumo reikšmė. Šilumos bazinio pajamų lygio galiojimo laikotarpiu šilumos tiekėjas lygiomis dalimis dalinasi su vartotojais dėl šilumos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumo padidėjimo gauta nauda.

Šilumos tiekėjas turi turėti parengtus ir su savivaldybės taryba suderintus bei savivaldybės įgaliotos institucijos patvirtintus šilumos tiekimo infrastruktūros remonto planus.

Savivaldybių tarybos nustato:

1) vadovaudamasi Tarybos nustatytu šilumos baziniu pajamų lygiu ir Šilumos kainų nustatymo metodika, kasmet koreguojamą šilumos metinį pajamų lygį kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus. Pirmaisiais bazinių pajamų lygio galiojimo metais, Tarybai nustačius šilumos bazinį pajamų lygį savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 dienų nustato šilumos metinį pajamų lygį pirmiesiems šilumos bazinio pajamų lygio

galiojimo metams. Jeigu savivaldybės taryba per nurodytą terminą nenustato šilumos metinio pajamų lygio pirmiesiems šilumos bazinio pajamų lygio galiojimo metams, Taryba vienašališkai nustato šilumos metinį pajamų lygį;

2) vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika, šilumos bazinį pajamų lygį ir kasmet koreguojamus šilumos metinius pajamų lygius, šilumos tiekėjui, realizuojančiam mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus.

Šilumos bazinį pajamų lygį kasmet koreguoja šilumos tiekėjas, vadovaudamasis Šilumos kainų nustatymo metodika. Pakoreguotą šilumos bazinį pajamų lygį (šilumos metinį pajamų lygį), vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika, nustato savivaldybės taryba.

Šilumos bazinio pajamų lygio koregavimas gali būti peržiūrimas Tarybos, kai planuojamas šilumos metinis pajamų lygis, nevertinant kuro ir perkamos šilumos kainų įtakos, viršija galiojantį šilumos metinį pajamų lygį 10 procentų ir daugiau arba Tarybos atliekamo šilumos tiekėjų finansinio pajėgumo vertinimo metu nustatomas mažėjantis šilumos tiekėjo finansinis pajėgumas, arba didesnė nei leistina investicijų grąža. Taryba kasmet gali atlikti pasirinktų šilumos tiekėjų šilumos metinių pajamų lygių patikrinimą, siekiant įsitikinti, kad jie apskaičiuoti ir nustatyti pagal šio įstatymo ir Šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatas.

Šilumos tiekėjas parengia ir, likus 3 mėnesiams iki nustatyto šilumos metinio pajamų lygio galiojimo pabaigos (arba iki šiuo metu galiojančių šilumos kainų dedamųjų galiojimo pabaigos), teikia šilumos bazinio pajamų lygio koregavimo projektą, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta Šilumos kainų nustatymo metodika. Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, teikia koreguotų šilumos bazinių pajamų lygių projektus ir jų pagrindimą savivaldybei, o šio straipsnio 12 dalyje numatytu atveju ir Tarybai, kiti šilumos tiekėjai – savivaldybei. Savivaldybės taryba per 30 darbo dienų nustato šilumos kainų dedamasias. Šilumos tiekėjui pranešus Tarybai, kad savivaldybė laiku nenustatė šilumos metinio pajamų lygio šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, Taryba įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikiną šilumos metinį pajamų lygį.

Savivaldybės tarybos nustatytą šilumos metinį pajamų lygį šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus ir atitinkantys šio straipsnio 12 dalyje nurodytus kriterijus, pateikia Tarybai per 10 kalendorinių dienų nuo šilumos metinio pajamų lygio nustatymo. Taryba nurodo savivaldybei esamus šilumos metinio pajamų lygio nustatymo pažeidimus. Savivaldybė privalo juos pašalinti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų. Savivaldybei nepašalinus nurodytų pažeidimų arba laiku nenustačius šilumos metinio pajamų lygio, Taryba įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikiną šilumos metinį pajamų lygį.

Šilumos tiekėjas nustatytą šilumos bazinį pajamų lygį ir šilumos metinius pastoviųjų ir kintamųjų dalių pajamų lygius skelbia savo interneto svetainėje.

Savivaldybių tarybų nustatytas šilumos metinis pajamų lygis galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos. Tarybos vienašališkai nustatyti laikini šilumos metiniai pajamų lygiai galioja, kol pašalinami Tarybos nurodyti pažeidimai, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos.

Skundus dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos bazinio pajamų lygio ir (ar) šilumos metinio pajamų lygio ikiteismine tvarka nagrinėja Taryba. Tarybos sprendimai, priimti išnagrinėjus skundus dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos bazinio pajamų lygio ir (ar) šilumos metinio pajamų lygio, įsigalioja ir yra privalomi vykdyti, jeigu nė viena ginčo šalis per 30 darbo dienų nuo Tarybos sprendimo dėl ginčo priėmimo nepareiškia skundo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Šilumos tiekėjo, realizuojančio mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, skundus dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos bazinio pajamų lygio ir (ar) šilumos metinio pajamų lygio ne teismo tvarka nagrinėja Taryba. Skundas dėl savivaldybės tarybos sprendimo, nustatančio šilumos bazinio pajamų lygį ir (ar) šilumos metinio pajamų lygį šilumos

tiekejui, realizuojančiam mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, Tarybai teikiamas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos. Šilumos tiekėjo, realizuojančio mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, kreipimasis į Tarybą neatima jo teisės kreiptis į teismą. Šioje dalyje nurodyti skundai nagrinėjami pagal Tarybos patvirtintas skundų dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos bazinio pajamų lygio ir (ar) šilumos metinio pajamų lygio nagrinėjimo taisykles. Tarybos sprendimai, priimti išnagrinėjus skundus dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos bazinio pajamų lygio ir (ar) šilumos metinio pajamų lygio, yra rekomendaciniai.

Jeigu šilumos tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris valdo skirtingose savivaldybėse esančias šilumos tiekimo sistemas, teikia bendrai vieną šilumos pajamų lygį visoms savivaldybėms, šilumos metinį pajamų lygį nustato šilumos tiekėjas įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jį pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos metinius pajamų lygius *mutatis mutandis* taikoma Įstatymo 32 straipsnio 7, 10, 11, 13 ir 14 dalyse numatyta šilumos metinio pajamų lygio nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.

Įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos gamybos metinį pajamų lygį įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jį pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos gamybos metinį pajamų lygį *mutatis mutandis* taikoma Įstatymo 32 straipsnio 7, 10, 11, 12, 13, 14 ir 16 dalyse numatyta šilumos pajamų lygio nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.

Karšto vandens tiekėjas, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta Karšto vandens kainų nustatymo metodika, parengia ir teikia Tarybai ir (arba) savivaldybės institucijai karšto vandens kainos dedamųjų projektą. Jeigu karšto vandens tiekėjas yra ir šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, arba tiekia karštą vandenį šio šilumos tiekėjo teritorijoje, savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 dienų teikia Tarybai karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Taryba, išnagrinėjusi savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 darbo dienų jų negavusi, nustato karšto vandens kainos dedamąsias Karšto vandens kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka. Kitiems karšto vandens tiekėjams karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybių tarybos. Karšto vandens tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris tiekia karštą vandenį skirtingose savivaldybėse, nustato karšto vandens kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Karšto vandens kainų nustatymo metodiką ir suderinęs su Taryba.

Konkurenciniams šilumos vartotojams nustatomas šilumos pajamų lygis, kuris turi padengti šilumos gamybos ir individualias perdavimo sąnaudas. Šį šilumos pajamų lygį nustato šilumos tiekėjas, suderinęs su savivaldybe. Jeigu nėra nustatytas kitas šilumos pajamų lygis, konkurenciniai šilumos vartotojai už suvartotą šilumą atsiskaito šilumos kainomis, nustatytomis kitiems šilumos vartotojams.

Savivaldybių tarybos, vadovaudamosi Tarybos patvirtinta daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalių tarifų nustatymo metodika, ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui nustato daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus.

Šilumos tiekėjas gali priimti sprendimą šilumos kainą perskaičiuoti rečiau nei kas mėnesį.

Savivaldybės kontroliuoja ar šilumos tiekimo įmonės teisingai skaičiuoja ir taiko šilumos ir karšto vandens kainas, nustačiusios pažeidimus, kreipiasi į Tarybą dėl sankcijų taikymo.

Tikėtina, kad šio kainų reguliavimo modelio įgyvendinimas sumažintų administracinę kainų reguliavimo našta, užtikrintų reguliuojamų šilumos ūkio rinkos dalyvių motyvaciją veikti savarankiškiau, našiau, efektyviau diegti inovatyvius sprendimus, būtinomis pagrįstomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.

Investiciniai planai – siūloma, kad didesnės negu 100 000 eurų investicijos būtų derinamos su savivaldybės taryba Tarybos nustatyta tvarka. Savivaldybės tarybai atsisakius derinti šilumos tiekėjo, realizuojančio ne mažiau kaip 25 GWh šilumos per metus, investicijas, tokios investicijos šilumos tiekėjo prašymu derinamos su Taryba jos nustatyta tvarka. Šilumos tiekėjų skundus dėl savivaldybių tarybų sprendimų derinant investicinius planus ne teismo tvarka nagrinėja Taryba.

Manytina, kad nustačius, jog ne visos, o tik didesnės kaip 100 000 eurų investicijos būtų derinamos su savivaldybe, sumažintų savivaldybės tarybos administracinę našta ir suteiktų daugiau savarankiškumo šilumos tiekėjams priimant sprendimus dėl būtinų investicijų.

Kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Taip pat Įstatymo projektu atliekami kiti redakcinio ir techninio pobūdžio pakeitimai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai tiksliau reglamentuos šiuo metu prieštaringai vertinamas galiojančio Įstatymo nuostatas, sudarys prielaidas išspręsti šilumos ūkio sistemoje esamas problemas, su kuriomis dažniausiai susiduria tiek šilumos ūkio sektoriaus, tiek su juo susiję ūkio subjektai, šilumos vartotojai bei šilumos ūkio veiklą reguliuojančios institucijos ir užtikrins konkurencingą ir tvarią šilumos ūkio plėtrą, o šilumos vartotojams nenutrūkstamą šilumos tiekimą pagrįstomis kainomis.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kitų įstatymų priimti nenumatoma.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektu keičiamos ir tikslinamos sąvokos ir jų apibrėžtys: „Apsirūpinimo karštu vandeniu būdas“, „Atliekinė šiluma“, „Karšto vandens tiekimas“, „Šildymo sezonas“, „Šilumos dvinarė kaina“, „Šilumos įrenginys“, „Šilumos ūkio specialusis planas“, „Šilumos vienanarė kaina“, „Kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji“ keičiama į „Šilumos kintamosios dalies pajamų lygis“, „Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji“ keičiama į „Šilumos pastoviosios dalies pajamų lygis“, „Šilumos bazinė kaina“ keičiama į „Šilumos bazinis pajamų lygis“.

Įstatymo projektu nustatomos naujos sąvokos: „Garantinis šilumos tiekimas“, „Garantinis šilumos tiekėjas“ ir jų apibrėžtys.

Šios Įstatymo projektu keičiamos sąvokos ir jų apibrėžtys Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka bus derinamos su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą, atitinkamos institucijos pagal kompetenciją turės parengti įstatymą įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimus:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimą Nr. 889 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos principų aprašo patvirtinimo“ pripažinti netekusiu galios;

2) Energetikos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 1-297 „Dėl Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą.

3) Energetikos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 1-229 „Dėl Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą;

4) Energetikos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 1-348 „Dėl Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomųjų reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimą;

5) Energetikos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. birželio 17 d. įsakymo Nr. 1-160 „Dėl Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą;

6) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2010 m. spalio 4 d. nutarimo Nr. O3-202 „Dėl Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimą;

7) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. gegužės 16 d. nutarimo Nr. O3E-154 „Dėl Šilumos aukciono reglamento tvirtinimo“ pakeitimą;

8) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimą;

9) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2009 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“ pakeitimą;

10) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2003 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. O3-54 „Dėl Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimą;

11) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. O3E-857 „Dėl Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimų atitikties deklaracijomis ir atliekant šių sistemų patikrinimus vietoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą;

12) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti ir patvirtinti Garantinio šilumos tiekimo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašą;

13) Taryba turės parengti ir patvirtinti Lyginamosios analizės aprašą;

14) Savivaldybių institucijos turės parengti savivaldybės strateginį šilumos ūkio plėtros planą.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projektas teikiamas visuomenės konsultacijoms ir suinteresuotoms institucijoms bei įmonėms išvadoms gauti.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc: *šilumos ūkis, Taryba, apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, atliekinė šiluma, garantinis šilumos tiekėjas, garantinis šilumos tiekimas, karšto vandens tiekimas, šilumos kintamosios dalies pajamų lygis, šilumos pastoviosios dalies pajamų lygis, šildymo sezonas, šilumos bazinis pajamų lygis, šilumos dvinarė kaina, šilumos įrenginys, šilumos ūkio specialusis planas, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) ir kt.*

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.